

ENERGIE VRIENDEN EN VIJANDEN VAN WINDMOLENS BUNDELEN VERZET TEGEN TURBINES IN HET TWENTSE LANDSCHAP

V.l.n.r. Jan Nijhuis, Leo van der Stelt, Thom Weterings en André Bijkerk op de plek waar een van de molens moet komen. Op de achtergrond Duitse windmolens. „Een aanslag op dit prachtige landschap.“
FOTO'S ROBERT HOETINK

WEG MET DIE WIEKEN

In Twente staat nog niet één windturbine. Maar ook dit stukje Nederland, rijk aan natuurschoon, moet eraan geloven. Een tragische vergissing, menen bezorgde Tukkers én klimaatactivisten. Volgens stichting Urgenda heeft Nederland inmiddels genoeg windmolens op land. „Wij kunnen het nu heel goed af met wind op zee en zon op dak.“

door Kleis Jager

Je mag het overall over hebben, maar niet over windmolens. Dat krijgt Jan Nijhuis (76) geregeld te horen. Maar hij trekt zich daar weinig van aan. De kwestie zit hem hoog, emotioneert hem zelfs. „Tegen de aanslag op dit prachtige landschap en de dreigende overlast van die dingen zal ik blijven strijden“, zegt hij. „Als het moet tot aan de Raad van State.“

Nijhuis drinkt koffie in de keuken van dorpsgenoot Thom Weterings (71), ook een tegenstander van de turbines die moeten verrijzen in De Lutte, tussen Oldenzaal en de grens met Duitsland. Aan tafel zitten ook André Bijkerk (68) en Leo van der Stelt (69).

De vier zijn bestuurslid van de Stichting Tegenwind Noordoost-Twente (STNOT). Het gezelschap strijdt al drie jaar tegen de windmolens die hun landstreek 'door de strot worden geduwd'. Alle 33 turbi-

nes in Overijssel staan in het westen van de provincie. Er zouden er 90 bij moeten komen om de doelen te halen van de zogenoemde Regionale Energie Strategie (RES).

Plannen

De RES, een uitvloeisel van het Klimaatakkoord dat in 2019 werd gesloten, verdeelde Nederland in 30 stukjes die plannen moesten maken voor wind- en zonneparken om samen voor 35 terawattuur her-

nieuwbare stroom te produceren.

In Twente strubbelen veel gemeenten tegen, maar dat geldt niet voor Losser, waar De Lutte bij hoort. „Het college in Losser – gevormd door D66 en het lokale Burgerforum – was het niet eens. D66 was voor, Burgerforum tegen. Men besloot voorlopig niets te doen“, vertelt Nijhuis. Resultaat: de provincie nam het over. Een vergunning is nog niet verleend, maar de procedure is gestart.

Buiten wordt duidelijk wat de gevolgen kunnen zijn. Zeker twee van de beoogde vier windmolens – met een tiphoogte van 250 meter – belanden pal naast het toeristisch interessante Lutterzand, dat onderdeel is van een Natura 2000-gebied. „Dat zulke gevaarten geen aantasting zouden zijn van de natuur, is natuurlijk hilarisch“, zegt André Bijkerk, die tuin- en landschapsarchitect van beroep is.

Een andere turbine zou zo'n 100 meter verwijderd zijn van het bedrijf van Nijhuis. Die is eigenaar van A-1 Douane Expeditie, dat ondernemers helpt im- en exporteren, het kantoor staat aan de gelijknamige snelweg. „Er werken 100 mensen die last kunnen krijgen van trillingen en het geluid“, vreest hij.

Maar wat moet er volgens de STNOT dan wel gebeuren in Twente? Zonnepa-

nelen op grote daken, klinkt het in koor. Op het woud van de reusachtige 'distributiedozen' rond Almelo bijvoorbeeld zouden er heel veel kunnen liggen. „En met twee kleine kernreactoren van 300 megawatt elk maak je die 90 Overijsselse windmolens in één klap overbodig“, weet Bijkerk.

Pijn verdelen

Uiteindelijk deugt het principe van de RES niet, denkt Leo van der Stelt die als student nog betrokken was bij de eerste generatie windmolens aan de TU in Enschede. „Het idee is om de pijn over het hele land te verdelen. Maar in Noordoost-Twente waait het weinig, je kunt die turbines veel beter op zee plaatsen.“

Voor dat standpunt krijgen de Tukkers steun van Urgenda – de stichting die de Nederlandse Staat via de rechter dwong tot strengere

klimaatbeleid. Urgenda-directeur Marjan Minnesma vindt ook dat het beter was geweest mooie gebieden te vrijwaren van turbines.

Nederland is met zo'n 3000 windmolens klaar met wind op land, stelt Minnesma zelfs vast. Het doel van de RES van 35 terawattuur – inclusief de nog niet gebouwde projecten met een vergunning – is ruimschoots gehaald. „Wat wind op land betreft zitten we zelfs op 80 procent van ons eigen Urgenda-scenario om in 2030 alle Nederlandse stroom hernieuwbaar op te wekken.“

Waarom, vraagt Minnesma zich af, zou je dan nog mensen tegen je in het harnas jagen met windmolens in de natuur? „Wij kunnen het nu heel goed af met wind op zee en zon op dak. Als we de helft van alle geschikte daken bedekken plus 10 procent van andere oppervlakten zoals distributiecentra, parkeerterreinen en geluidswallen, dan haal je meer dan 50 terawattuur.“

Richt je dus op de plekken waar mensen niet boos van worden, luidt het advies van Minnesma. Het klinkt Nijhuis als muziek in de oren. „De RES is door demissionair klimaatminister Rob Jetten altijd verdedigd. Laten we hopen dat de nieuwe regering er korte metten mee maakt.“

'WIND OP ZEE EN ZON OP DAK IS GENOEG'